

Historia średniowieczna powszechna - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia średniowieczna powszechna
Kod przedmiotu	HistŚrednPowsz1a1Hist_pNadGenD071A
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Jarosław Dudek, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Przedstawienie przemian struktur politycznych i społecznych w Europie rzymskiej i barbarzyńskiej, ewolucji świata antycznego we wschodniej części basenu Morza Śródziemnego. Ukazanie konsekwencji narodzin świata islamu w perspektywie dziejów eurazjatyckich. Przyswojenie świadomości o politycznym zróżnicowaniu w wiekach średnich odzwierciedlanym przez kontynuację rzymskich tradycji państwowych, islamskiej teokracji, stopowego uniwersalizmu, monarchii patrymonialnej i stanowej, republik miejskich oraz reliktyw organizacji plemiennej.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

Wykłady:

1) Państwa "barbarzyńców" w Europie zachodniej w V-VII w. 2) Bizancjum jako średniowieczne państwo Rzymian w VI-IX w. 3) Narodziny i rozwój świata islamu w VII-IX w. 4) Cywilizacja chińska we wczesnym średniowieczu: potencjał i ograniczenia (Korea, Japonia, Indochiny, państwa Wielkiego Stepu). 5) Europa Karolingów. 6) Europa Słowian 7) Wikingowie a Europa. 8) Rzesza niemiecka a papieństwo w X-XII w.9) Francja i Anglia w XI-XIV w. 10) Imperium Czyngisydów i jego wpływ na dzieje Eurazji w XIII-XIV w. 11) Kryzys Zachodu w XIV w. 12) Odrodzenie Francji i innych krajów Zachodu w XV w. 13) Rzesza niemiecka i jej ustrój w XIII-XV w. 14) Europa wschodnia i południowa w XIV-XV w. - nowe potęgi

Ćwiczenia:

1) Państwo Franków w czasach Merowingów. 2) Rzymski wschód (Bizancjum) w V-VI wieku. 3) Narodziny kalifatu i jego wpływ na rozwój świata islamu w VII-VIII w. 4) Jedwabny Szlak i jego wschodnioeuropejskie odcinki, 5) Społeczeństwo feudalne w królestwach Karolingów i ich sukcesorów. 6) Wielkie Morawy i ich dziedzictwo. 7) Narodziny Rusi w IX-X w. 8) Niemcy w IX-XII w. 9) Zachodni i wschodni chrześcijaństwo w czasach krucjat. 10) Złota Orda a narodziny państwa moskiewskiego w XIV w. 11) Włoskie republiki - przykłady strategii przetrwania i rozwoju. 12) Państwa Półwyspu Iberyjskiego - rekonkwista i początki ekspansji zamorskiej w XV w. 13). Wschodnie kraje Rzeszy (Czechy, Brandenburgia). 14) Osmanowie - budowniczowie nowego porządku.

Metody kształcenia

wykład: wykład problemowy

ćwiczenia: opis wyjaśniający, rozmowa nauczająca, studenckie prezentacje, dyskusja, praca z tekstem źródłowym i mapą.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
podstawową terminologię z zakresu nauk historycznych w języku polskim	KH1_W02	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu historii	• KH1_W04	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • lektura	• Wykład • Ćwiczenia
zna i rozumie narracyjny charakter historii oraz diachroniczny i przyczynowo-skutkowy charakter dziejów	• KH1_W05	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • lektura	• Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Europy od czasów antycznych do współczesności oraz roli Polski w jej dziejach	• KH1_W06	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
samodzielnie zdobywać wiedzę	• KH1_U05	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Wykład • Ćwiczenia
śluchać ze zrozumieniem ustnych wystąpień i potrafi wziąć udział w dyskusji merytorycznie argumentując oraz formułując wnioski	• KH1_U07	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • lektura	• Ćwiczenia
poprawnie stosuje poznaną terminologię historyczną	• KH1_U08	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • lektura	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykład: obecność, zdanie ustnego egzaminu z materiału omawianego na wykładach i ćwiczeniach

Ćwiczenia: uzyskanie 10 pkt. za aktywność na zajęciach, co gwarantuje ocenę bardzo dobrą z ćwiczeń. W wypadku braku punktów należy zaliczyć wybrane książki z literatury uzupełniającej. Lektura może być wykorzystana w trakcie ustnego kolokwium tylko raz przez jednego zaliczającego.

Literatura podstawowa

1) *Wielka historia świata, t. 4. Kształtowanie średniowiecza*, pod red. M. Salomona, Kraków - Warszawa 2005: A. Waško, Nowe ludy Zachodu i ich państwa, s. 35-70. (ćwicz. nr 1); M. Salamon, Starożytne imperia i nowe królestwa, s. 5-35. (ćwicz nr 2); A. Bieniek, Nowa cywilizacja na trzech kontynentach - muzułmanie, s. 179-214. (ćwicz. nr 3); M. Salamon, Koczownicy na krańcach Europy, s. 119-146 (ćwicz. nr 4); A. Waško, Przełom w dziejach Europy - epoka karolińska, s. 245-268 (ćwicz. nr 5); M. Salamon, Narodziny Europy Środkowowschodniej. Państwo morawskie, s. 268-285 (ćwicz. nr 6); M. Salamon, Państwa słowiańskie w kręgu kultury bizantyńskiej, s. 481-529 (ćwicz. nr 7); A. Waško, Cesarstwo, papieństwo, Italia w X-XII w., s. 311-363 (ćwicz nr 8); A. Waško, Kraje Europy Zachodniej w X-XII w., s. 363-380; A. Bieniek, Konflikt i spotkanie cywilizacji, s. 581-605. (ćwicz. nr 9)

2) *Wielka historia świata, t. 5. Późne średniowiecze*, pod red. K. Baczkowskiego, Kraków-Warszawa 2005: J. Hauziński, Imperium mongolskie i jego państwa sukcesyjne, s. 523-545, 558-562 (ćwicz. nr 10); A. Waško, Anglia i Francja od początku XIII do połowy XV wieku, s. 304-331; D. Quirini-Popławska, Italia i basen Morza Śródziemnego w latach 1204-1453, s. 170-181, 196-208 (ćwicz. nr 11); W. Mruk, Dzieje Półwyspu Iberyjskiego od XIII do połowy XV wieku, s. 221-228, 232-240, 251-256, 260-263 (ćwicz. nr 12); S. Sroka, Historia Europy Środkowo-Wschodniej od XIII do połowy XV wieku, s. 435-435, 466-469, (ćwicz. nr 13), P. Wróbel, Bizancjum i Bałkany. Konfrontacja z Turkami osmańskimi, s. 113-121 (ćwicz. nr 14).

Literatura uzupełniająca

- Althoff G., Ottonowie. Władza królewska bez państwa, Warszawa 2009. (3 pkt)
- Angold M., Cesarstwo Bizantyńskie 1025-1204. Historia polityczna, Wrocław 1993. (2 pkt)
- Angold M., Czwarta krucjata, Warszawa 2006. (2 pkt)
- Aube P., Roger II. Twórca państwa Normanów włoskich, Warszawa 2012. (2 pkt)
- Beuys B., Florencja świat miasta - miasto świata. Życie miejskie w latach 1200 do 1500, Warszawa 1995. (2 pkt)
- Bonarek J., Bizancjum w dobie bitwy pod Mantzikert. Znaczenie zagrożenia seldżuckiego w polityce bizantyńskiej w XI w., Kraków 2011. (3 pkt)
- Buhrer-Thierry G., Imperium Karola Wielkiego, Warszawa 2004. (2 pkt)
- Cloulas I., Wawrzyniec Wspaniały, Warszawa 1988. (2 pkt)
- Duczko W., Ruś Wikingów. Historia obecności Skandynawów we wczesnośredniowiecznej Europie Wschodniej, Warszawa 2006. (3 pkt)
- Dudek J., Chazarowie. Polityka - kultura - religia. VII - XI wiek, Warszawa 2016. (3 pkt)
- France J., Sztuka wojenna Europy Zachodniej w epoce krucjat. 1000-1300, Oświęcim 2019. (3 pkt)

12. Geremek B., Ludzie marginesu w średniowiecznym Paryżu, Poznań 2003. (3 pkt)
13. Gregory T.E., Historia Bizancjum, Kraków 2008. (2 pkt)
14. Hallam H., Everard J., Francja w czasach Kapetyngów. 987-1328, Warszawa 2006. (3 pkt)
15. Hauziński J. Burzliwe dzieje kalifatu arabskiego, Kraków 1993. (2 pkt)
16. Hauziński J., Fryderyk II Hohenstauf cesarz rzymski, Poznań 2015. (2 pkt)
17. Iwańczak W., Tropem rycerskiej przygody. Wzorzec rycerski w piśmiennictwie czeskim XIV w., Warszawa 1985 (3 pkt.)
18. Iwańczak W., Jan Luksemburski. Dzieje burzliwego żywota i bohaterskiej śmierci króla Czech i hrabiego Luksemburga w 21 odsłonach, Warszawa 2012. (2 pkt)
19. Kantorowicz E., Fryderyk II. 1194-1250, Oświęcim 2015. (3 pkt)
20. Kennedy H., Dwór kalifów. Powstanie i upadek najpotężniejszej dynastii świata muzułmańskiego, Warszawa 2006. (2 pkt)
21. Kennedy H., Wielkie arabskie podboje. Jak ekspansja islamu zmieniła świat, Warszawa 2011. (3 pkt)
22. Kendall P.M., Ludwik XI. ...Europa w sieci pająka..., Warszawa 1996. (2 pkt)
23. Kijas A., Ruś, Poznań 2014. (2 pkt)
24. Leszka M.B., Leszka M.J., Świat bizantyńskich cesarzowych. IV-XV wiek, Łódź 2017. (2 pkt)
25. Leszka M.J., Marinow K., Carstwo bułgarskie. Polityka, społeczeństwo, gospodarka, kultura. 866-971, Warszawa 2015. (3 pkt)
26. Madeyska D., Historia świata arabskiego. Okres klasyczny od starożytności do końca epoki Umajjadów (750), Warszawa 1989. (2 pkt)
27. Matla M., Czechy, Poznań 2014. (2 pkt.)
28. McKitterick R., Królestwa Karolingów. Władza - konflikty - kultura. 751-987, Warszawa 2011. (3 pkt)
29. Modzelewski K., Barbarzyńska Europa, Warszawa 2004. (3 pkt)
30. Morawiec J., Kanut Wielki, Król Anglii, Danii i Norwegii (ok. 995-1035), Kraków 2013. (2 pkt)
31. Morawiec J. Norwegia, Poznań 2017. (2 pkt)
32. Morris M., Podbój normański, Kraków 2016. (2 pkt)
33. Mruk W., Homo sanctus. Wzorce świętych w Europie Łacińskiej w średniowieczu, Warszawa 2018. (2 pkt.)
34. Murray J.M., Brugia - kolebka kapitalizmu 1280-1390, Warszawa 2011. (3 pkt)
35. Nikodem J., Witold. Wielki książę litewski (1354 lub 1355 - 27 października 1430, Kraków 2013. (2 pkt)
36. Prinz, F. Niemcy – narodziny państwa. Celtowie, Rzymianie, Germanie, Warszawa 2007. (3 pkt)
37. Roesdahl E. Historia Wikingów, Gdańsk 2001. (2 pkt)
38. Riché P., Karolingowie, Warszawa 1997. (2 pkt)
39. Runciman S., Nieszpory sycylijskie. Dzieje świata śródziemnomorskiego w drugiej połowie XIII wieku, Katowice 1997. (2 pkt)
40. Seibt F., Karol IV. Cesarz w Europie 1346-1378, Warszawa 1996. (2 pkt)
41. Sochacki J., Niemcy, Poznań 2016. (2 pkt)
42. Stephen C.R., Pogańskie imperium. Litewska dominacja w Europie Środkowo-Wschodniej. 1295-1345, Oświęcim 2017. (3 pkt)
43. Strzelczyk, Zapomniane narody Europy, Wrocław 2006, 2015. (3 pkt)
44. Strzelczyk, Longobardowie. Ostatni z wielkiej wędrówki ludów. V-VIII wiek, Warszawa 2014. (3 pkt)
45. Strzelczyk J., Otton I Wielki, Poznań 2017. (2 pkt)
46. Strzelczyk J., Otton III, Poznań 2000. (2 pkt)
47. Thompson E.A., Hunowie, Warszawa 2015. (2 pkt)
48. Tuchman B., Odległe zwierciadło czyli rozlicznymi plagami nękane XIV stulecie, Katowice 1993. (3 pkt)
49. Wierzbicki S.. U boku bazyleusa. Frankowie i Waregowie w Cesarstwie Bizantyńskim w XI w., Łódź 2019. (2 pkt)
50. Wolfram H., Germanie (historia), Kraków 1996. (2 pkt)
51. Wood I., Królestwa Merowingów, Warszawa 2009. (3 pkt)
52. Yewdale R.B., Boemund I książę Antiochii, Oświęcim 2015. (2 pkt)
53. York B., Królowie i królestwa Anglii w czasach Anglosasów 600-900, Warszawa 2010. (3 pkt)

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marcei Tureczek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 26-06-2019 13:32)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ